

УДК 658.33

Пожуєва Т.О.¹

¹ д-р екон. наук, проф. ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет»

ПОСИЛЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІАГНОСТИКИ ЗАГРОЗИ БАНКРУТСТВА ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Методичне забезпечення діагностики загрози банкрутства та кризового стану характеризується дуже великою різноманітністю підходів і інструментів її проведення. Майже кожне дослідження вітчизняних та зарубіжних фахівців і науковців з фінансового аналізу і антикризового управління має викладення найрізноманітніших методичних прийомів, які можуть використовуватися для здійснення цієї роботи [2]. Наявність цих найрізноманітніших методик діагностики кризових ситуацій підприємства обумовлює доцільність їх системної класифікації, яка надасть можливість об'єднати різноманітні методичні підходи в окремі групи, визначити спільні недоліки та проблеми, які притаманні окремим розробкам.

Залежно від статусу методичні підходи до проведення діагностики поділяються на державні або обов'язкові і наукові або рекомендаційні. Обов'язкові методики проведення діагностики фінансового стану та загрози банкрутства затверджуються Міністерством фінансів України, іншими

державними органами і є обов'язковими для використання в певних ситуаціях, перелік яких визначено.

Всі наукові методики діагностики кризи та загрози банкрутства підприємства розроблюються та пропонуються для практичного використання фахівцями фірми чи підприємства - фінансовими аналітиками, спеціалістами з антикризового управління. Ці методики використовуються за потреби. Зазвичай, існують авторські або комерційні та базові або загальновідомі методики. Перші є комерційною таємницею та нематеріальним активом консалтингових фірм, які спеціалізуються на професійній діяльності щодо питань антикризового управління і фінансового консультування. Другі - широко використовуються в спеціальній літературі, також доволі часто застосовуються в навчальному процесі і науково-дослідній роботі.

Розвиваючи базові методики, комерційні методичні розробки передбачають використання оригінального переліку показників та стандартів оцінювання та технології отримання експертного висновку.

Залежно від функціонального спрямування оціночних показників методичні підходи до проведення діагностики можуть бути орієнтовані на дослідження таких сфер діяльності підприємства: фінансово-майновий стан; результати господарської діяльності підприємств з окремих напрямів (операційної, фінансової, інвестиційної) ; організація управління підприємством; ресурсний потенціал підприємств; комбінований підхід (система діагностики показників у різних аспектах діяльності підприємства).

Для використання найбільш доцільним та коректним вважають комбінований підхід, що дає можливість узагальнювати усі складові виникнення та перебігу кризових явищ [3]. Навіть для експрес-діагностики доцільним є сумісне використання фінансових та економічних показників. Залежно від інформаційного забезпечення діагностики існуючі методичні підходи до її проведення можуть передбачати використання виключно кількісної, якісної або змішаної інформації [1].

Механізм попередження загрози банкрутства повинен включати в себе діагностику процесів і тенденцій, які призводять до кризових ситуацій; прогнозування виникнення, розвитку та ймовірних наслідків кризових ситуацій; здійснення антикризового супроводу (виявлення процесів та тенденцій, які призводять чи можуть призвести до кризових ситуацій) ; проведення завчасної підготовки на випадок виникнення надзвичайних ситуацій (антикризова профілактика); організацію і координацію ефективних Попередження банкрутства Діагностика процесів і тенденцій, які призводять до кризових ситуацій. Прогнозування виникнення, розвитку і ймовірних наслідків кризових ситуацій. Здійснення антикризового супроводу.

Проведення завчасної підготовки на випадок виникнення надзвичайних ситуацій. Організація і координація ефективних дій для подолання надзвичайних кризових ситуацій та їх наслідків, генерація нових цільових орієнтирів і найбільш ефективного їх досягнення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ткаченко, А.М. Попередження загрози банкрутства промислового підприємства / А.М. Ткаченко, В.П. Мельничук. – 2013. – С. 170-176. – Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_5_170.pdf (дата звернення: 17.03.2020)

3. Фінансовий менеджмент: навч. Посібник / Т.В. Момот, Ю.О. Тараруєв, М.В. Кадничанський та ін. – К.: Центр навчальної літератури, 2011. – 712 с.

3. Брігхем, Є.Ф. Основи фінансового менеджменту / Є.Ф. Брігхем. – К.: Молодь, 2007. – 417 с.